

Filosofie - její „moc“

Eugen Fink správně soudí, že není v lidských silách se vymknout vládě filosofie, že „nemáme žádné místo, které by bylo zcela prosto její moci, jejího vábení a její hrozby“ (7603, str. 21). Dělá ovšem chybu, že nemyslí dost dějinně, aby si uvědomil, že to platí pouze pro člověka evropského, a to ještě z éry po řeckém vynálezu pojmů a pojmovosti (ono je ostatně těžko mluvit o Evropě v době ještě starší). Fink se mýlí, když má za to, že filosofie „patří k podstatě člověka“, a když soudí, že „jakmile člověk vystoupil z přírodního míru zvířete do volného prostoru svobody a obývá zemi tak, že mluví a rozumí, nazývá věci jsoucím, je již zasazen do oblasti moci filosofie“ (dtto). Do „oblasti moci filosofie“ může být člověk zasazen pouze tam, kde už filosofie nějak vládne, nikoliv tam, kde ještě nebyla vynalezena. Před tímto světodějným vynálezem byl archaický člověk zasazen do oblasti vlády a moci mýtu, který není leč náhražkou za sklenutí onoho (jistě také poněkud problematického) „přírodního míru“, o němž mluví Fink (a z něhož jsme pod vlivem darwinismu nakloněni „vidět“ pouze „boj o život“).

(Písek, 980913-1.)